

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Commirii E Societate Jesu Carminum Libri Tres

Commire, Jean

Lutetiæ Parisiorum, 1678

Joannis Commirii E Soc. Jesu Carminum Liber III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14818

JOANNIS COMMIRII
E SOC. JESU
CARMINUM
LIBER III.

TO THE
LIBRARY OF
CAROLINE
MUSEUM

AD SERENISSIMUM PRINCIPEM

CONDÆUM
SOLO LACTE VICTITANTEM.

O D E I.

E sit pudori lacte regales mero
Mutare, Borboni, dapes;
Luxu & remoto, pellere innocentib⁹
Sitim famemque poculis.

Haud alius olim, rege Saturno, cibus
Heroas aluit & Deos:
Cùm pura adhuc, recensque ab auctoris manu
Natura nesciret dolum;
Rivisque latice candido manantibus
Curam & labores mergeret.
Tunc illa lacti concolor proles suo
Agitabat ævum lætius:

S iij

Nec quid feneſtus , quidve lautitiæ comes
 Foret podagra , noverat.
 Tunc & capellæ plena ſiccantem ubera
 Tellus adoravit Jovem :
 Qui , ne ſibi unquam tam bonus deeſſet liquor ,
 Nutricem Olympo tranſtulit.
 Apollo dolci rore cum cuperet frui ,
 Servavit Admeti boves :
 Mammaſque crebro fuxit , ambroſiæ ut vetus
 Abſtergeret faſtidium.
 Hoc ipſe madidus neſtare Alcmenæ puer
 Nova fecit orbi ſidera :
 Quot ab ore guttæ , dum bibit , defluerant :
 Tot ière per cœlum faces.
 Languere inerti ne tamen crede otio ,
 Queis molle placuit poculum :
 Lac auget animos. Inde magnorum venit
 Effector operum ſpiritus ,
 Puroque bilis igne , cognata & ferens
 Superas ad arces pectora
 Æthereus ardor. Sic feros idem Hercules
 Lactantis in matris ſinu
 Eliſit angues ; ſeque conciliis Deum
 Patrioque deberi polo ,
 Jam tum probavit. Sed quid exemplis fidem
 De fabuloſis quærimus ?
 Ephrætæus ille paſtor , immanes manu
 Cui ludus urſos frangere ;
 Cui ſæpe preſſo gutture horrendum fremens
 Succubuit in filvis leo ;
 Virtutis unde robur indomitæ hauſerat
 Et cor pavere neſcium ?

Per sola patrios rura sectantem greges
 Succo fovebat vivido
 Expers aratri vitula, & infestis lupos
 Laceffere audax cornibus.
 Hinc funda victrix, & Palæstinus caput
 Suo ense truncatus gigas.
 Tibi ipse testis, Borboni, an lac Martios
 Restinguat ignes pectore.
 Dicat Batavo mutuam in cladem & probrum
 Male foederatus Celtiber;
 Epulisque opimis frustra, & ardenti mero
 Germanus iram fuscitans.
 Valles Senesi strage cumularunt suâ,
 Vinoque rubrum & sanguine
 Auxere Sabim. Pinguia obscœnas adhuc
 Pascunt volucres corpora.
 Seu cum Libyssæ matris expressum bibit
 Mammâ furorem turgidâ,
 In bella catulus fertur, & sævos boum
 Tristique custodum nece
 Exercet unguis. Efficaci poculo
 Ad arma sic vigor redit,
 Nova & juvenus. Te quidem nuper tribus
 Cum vidit auctum laureis,
 Hostesque trepido fugere cogentem gradu,
 Alsatia juvenem credidit.
 Nunc ergo dum te rore vitali fovet,
 Viresque fessas recreat;
 Lacti vicissim reddis antiquum decus,
 Meritosque honores asseris.
 Nam jure dici meruit heroum cibus;
 Quando ipse fecisti tuum.

Expugnato Lim-
 burgo; Hagenoâ
 & Tabernâ obli-
 dione solutis.

Galli 2 voce
 γαλα, quæ lac si-
 gnificat, habere
 nomen dicuntur.

Jam Gallus omnis, nomini favens suo,
 Præ delicato nectare
 Fastidiosus despuet: suetas dapes,
 Spretique dona Liberi.
 Jam rursus imbre lota divino, novum
 Trahent nitorem lilia.
 At tu liquores quæ gravi nunquam ubere
 Summittere almos desinis,
 Juvenca felix! si potest quicquam meum:
 Spondere carmen, & potest;
 Non fabulosis clara Graiùm versibus
 Io tibi se præferet:
 Ex homine quantum facta bos, Dea ex bove
 Templo remugit aureo;
 Populosque blanda voce poscentes opem
 Oraculis conterruit.
 Dicere quondam nobiles inter feras
 Tenere Olympi pascua:
 Vernosque cornu ducere aurato dies,
 Tauri marita lucidi.
 Interea olentes perge regali memor
 Herbas alumno carpere:
 Præstesque Francis, lactea ut serus via
 Condans ad superos eat.

AD EUNDEM

SERENISSIMUM PRINCIPEM

CONDÆUM:

POST SENEFENSE PRÆLIUM

ET

SOLUTAM ALDENARDÆ OBSIDIONEM.

O D E I I.

QUIS me curuli per vacuum æthera
 Nimbo volentem sustulit, avios
 Squalentis in colles Senefi;
 Qua fociis inimica signis
 Stant castra, ferro vertere Galliam
 Jurata? Nigrum pulvere Martio
 Agnosco Condæum, & decori
 Enguineum comitem pericli.
 Proh! quantus illum per medias rapit
 Ardor phalanges, fulmineâ ut manu
 Bellator hostiles maniplos
 Versa fugæ dare terga cogit!
 Jam decolores sanguine Belgico
 Undare campos; jam Batavûm ferâ
 Cerno minorem strage Sabim,
 Scuta per & galeas anhelò
 Retro ire cursu. Non sua Teutonas
 Castella densis invia vepribus;
 Non clausa lucorum, & cavatæ
 Diluviis sub agros lacunæ,

T

Rupto paventem foedere Cantabrum
Tutantur. Heros omnibus ingruit
Par unus : infestis vicissim

Unum acies petit omnis armis,
Ter foeta nubes grandine ahenea
Flammisque , nudum depluit in caput :

Ter funus in sese fidelis
Vertit equus domino paratum.

Fies honesto tu quoque vulnere
Nomen futuris nobile sæculis

Henrice : nec patrem redemptum
Corporis oppositu tacebit
Injurioso fama silentio.

Quin Roma priscum Scipiaden novis
Submittet exemplis ; suumque
Te potius volet esse civem,

Io ! triumphum miles io ! canat.
Gallus triformem Geryona Hercules
Longo reluctantem duello
Parte sui meliore fregit.

It truncus uno corpore ; nec triplex
Cervice fessa ferre valet caput.

In seque discors ac rebellis
Altera Borbonidæ trophæa
Sub Aldenardæ moenibus excitat ;
Quæ cincta vanis obsidiis , fuga
Turpi reliquit ; mox daturus
Clade novum geminata honorei

AUREUM NUMISMA

CELSISSIMI PRINCIPIS

FERDINANDI

EPISCOPI PADERBORNENSIS,

COADJUTORIS MONASTERIENSIS,

COMITIS PYRMONTANI,

LIBERI BARONIS

DE FURSTENBERG,

AB EO MUNERI MISSUM.

DIALOGUS POETÆ ET NUMMI.

ODE III.

P. **A**T unde nobis luce pretiosa micans
 Se sponte nummus ingerit;
 Oneratque diti pondere humanas opes
 Nescire juratam manum?
 An fraudulentò rursus olli Juppiter
 Defluxit imbre prodigus?
 Hermusne arenis dives, & avari Midæ
 Voto superbus improbo
 Pactolus illum fudit, aut Phœbi rotâ
 Coruscus abstersâ Tagus?
 Frondens metallum nunquid Hesperiiis male
 Deripuit hortis Hercules:
 Vel flavus Helles vector Æmonii tulit
 Ingens laboris præmium?

T ij

Mille an suorum delibutam cædibus
Multoque rubram sanguine
America glebam misit ; in propria heu ! nimis
Opulenta tellus funera ?
Dic ipse , sodes , numme ; nam te litteræ
Testantur haud fandi rudem :
Fortuna quæ te cepit ; aut cuius viri
Clarus nites imagine ?
N. Sum Ferdinandi munus , undosum caput
Cui Padera nascens subijcit :
Quem dominum adorat Lupia, Amisus voveret
Sibi destinatum principem.
Illius ora gesto : nam vir aureus
Effingi in auro debuit ,
Sed innocente , labis & cunctæ integro ,
Suisque simili moribus.
Procul hinc Jovis dedecora , furtûque Herculis ;
Tinctumque parricidio ,
Tædâque vellus Colchidis veneficæ
Olim redemptum Jasoni ;
Midæque crimen flumini infusum ; & suo
Pinguis cruore Mexica.
Me terra virgo sub serenis folibus
Primoque cœli lumine
Parturiit ; orbi cùm crearet auream
Saturnus ætatem pater :
Cum fulva campis surgeret passim seges ,
Auroque fronderet nemus ,
Fluviisque late rutilus undaret liquor ;
Nec invideretur Tagus.
Præferre bifrons Janus hinc voluit suos ,
Deique vultus hospitis ;

Longum ut maneret sæculi cognominis
Impressa in auro gloria.
Per ora regum deinde , perque Cæsarum
Superbus ivi stemmata ;
Sua quos Olympo flammeis virtus rotis
Evexit ac fecit Deos.
Sic destinatam Ferdinando bracteam
Fata excolebant provida ;
Sic dedicabant, Ut pedo dignus forem ,
Tot ferre sceptrā debui.
P. O te beatum numme ! cui formam viri
Simulare cœlestis datum ,
Et Vaticanæ par tiaræ parvulo
In orbe complecti caput.
Nec te caminis , credo , deflagrantibus
Fluxisse tories pœnitet ;
Nec pertulisse ferreas Brontis manus ,
Et malleos Steropis graves.
N. Doleantne vero, quæ mihi immensum decus
Pretiumque tulerint , vulnera ?
Hac scilicet pensantur incudes bene
Flammisque stridentes lacus
Mercede. Cari ferre vultum principis ,
Constare caro par fuit.
P. Ergo alia , numme , in ora te verti nefas ,
Aliudve nomen indui.
Lamna illa fugiat Cæsarum effigies pati ,
Quæ Ferdinando serviit.
N. Et tu memento , qua decet , munus fide
Servare amici præfulis :
Suscepta nec enim sponte paupertas vetat
Sacræ esse custodem rei.

IN FONTEM DRIBURGICUM,
MEDICATIS AQUIS NOBILEM:

CELSISSIMI PRINCIPIS

FERDINANDI

PADERBORNENSIS EPISCOPI, &c.

AMORE, MUNIFICENTIA, ET VERSIBUS, NOBILIOREM

O D E I V.

MONTIS filia Bructeri,
Quæ ferri medicis tincta saporibus
Iburgum vetus irrigas;
Languentes animos ægraque temperans
Sanis corpora poculis,
Vi non Phillyridæ graminiibus data:
Ut te gloria Naiadum,
Si fata annuerint, aspiciam libens!
O! ut stratus amem tuæ
Conchæ margine, nunc sutilibus sacrum
Amplecti violis caput;
Nunc rivum croceis ungere odoribus;
Grato non sine carmine,
Motis in numerum cui salias aquis.
Morborum mala te cohors,
Te longe pavido mors refugit pede.
Ast infusa tuo Salus,
Et felix Hygieia innatat alveo.
Vates quin etiam facis,
Instigasque novo pectora numine:

Ex quo te bibit , & suis
Virtutem insolitam cantibus addidit
Fernandus soboles Deum.
Hinc plectri & fidium Torckius arbiter,
Auritas trahit ilices ;
Nil mortale sonans , dum paribus modis
Fert ad sidera principem ,
Et rerum dominas concinit infulas,
Hinc claro patre clarior ,
Parnassi bifido vertice devocat
Musas Heinſius ; hospitis
Metatus ſtabilem Neuhufii domum.
An dulcis quoque me furor
Inſuetum Aoniis miſcet oloribus ;
Et plumas humeris leves ,
Et vocem philomelæ adjicit æmulam ?
Non te , candide Verjuſi ,
O vitæ merito pars melior meæ ,
Recluſo metuam æthere
Sectari præeuntem. Ibimus , ibimus ,
Qua divina Menagii
Ad ſanctos latices ſignat iter chelys.
Tu votum exolues memor :
Et promiſſa diu carmina divides.
At laurum ipſe ſeram manu ,
Inſcriptam foliis nomen amabile
Fernandi. Glacie hispidas
Ridens illa hiemes & rabidum canem ,
Flores ambitioſior
Fernandique decus perpetuum feret.
Levi cortice dein ſuper ,
Hos verſus calamo ſcribam adamantino,

Mirans advena quos legat :
Si vos tangit honor carminis, aut salus ;
Phœbi spernite flumina.
Iste majus eo numen habent aquæ.

AD V. ILL.

J. DIONYSIUM DAULEDAM ESTONACIUM.

SENATUS BURDIGALENSIS PRINCIPEM.

O D E V.

AUSONIUS POETA CONSULARIS
amplissimam civi suo dignitatem gratulatus ,
novos eidem honores gratulatur.

U T Fama Elyfias domos
 Venit lætitiæ nuntia publicæ ,
 Centum vocibus ac tubis
 Dauledam referens, semideum genus ,
 Francæ lumine purpuræ ,
 Supremisque togæ fulgere honoribus :
 Manes Ausonius pios
 Notum continuo se vocat in nemus ,
 Rubris myrtus ubi comis
 Servabat memores supplicii notas.
 Ex quo , Cypride iudice ,
 Egit sæva reum turba Cupidinem ,
 Suffixitque cruci ; sua
 Adscripsisse Deo crimina gestiens.
 Adfunt undique consuli ,
 Evincti nitidum molli hedera caput

*Vide idyllium
 Ausonii, cui titu-
 lus est: Cupido
 cruci affixus.*

Vates

Vates , & choreas pede
 Gaudent in numerum ducere libero.
 Festo præcipue fremunt
 Læti murmure , quos Burdigala artium
 Mater nobilium tulit :
 Paulini veteres , cognita non semel
 Fastis nomina Romulis ;
 Ætatisque suæ justa superbia ,
 Astrææ soliti infulis
 Pontaci Aoniam nectere lauream ;
 Et quotquot vetuit mori
 Post bustum & cinerem Musa superstites.
 Tum vero emeritas manu
 Palmas concutiens , non sine numine
 Heros sic canere incipit :
 Quo cantu Eridanus defluere inmemor
 Fontes continuit suos ,
 Et Lethe tacito restitit alveo.
 Clararum decus urbium ,
 Quæ vinci indocilem Vasconiam tuo
 Regina imperio tenes ,
 Et terris pariter juraque das mari :
 Nunc , ô patria desine
 Fasces , & trabeas , & Jovis aureis
 Sellam curribus æmulam ;
 Et gratæ , statuas , præmia tibiæ
 Mirari. Veteres recens
 Laus quando titulos deserit , & prior
 Magno surgit avo nepos.
 At quamvis ferulæ subdita Cæsarum
 Vidi sceptræ meæ : tamen
 Haud cessisse pudet , dotibus ingeni

Æneid. 1. 6. v. 659.

Dauledæ minime parem.
Hic regum egregiis doctior artibus
Prolem fingere; & arduum
Per virtutis iter non timidam sequi,
Templo sistere gloriæ
Divorum pueros inter amabiles.
Hic sancti vice principis
Justo fata virum examine pendere,
Vitæque ac necis arbitram
Inflexâ melior vertere dexterâ
Urnâ consilio patrum.
Felix sorte sua! quem probat unice
Expertus studium ac fidem,
Et jam dignum aliis tollere destinat
Ludovicus honoribus.
Ergo turrigerum fideribus caput
Nunc, ô Burdigala, infere:
Nunc non indecorem sume superbiam,
Una prole beatior,
Quam quæ cincta suis Roma Catonibus
Se matri æquiparat Deûm.
Nos vati interea purpureo iuvat
Lætum plaudere, & aureæ
Desponsum Themidi dicere Apollinem.
Sic fatus cecinit tuba,
Et blandas digitis increpuit fides.
Quo signo Elysi chorus
Omnis lene fremit, nomen & inclytum
Dauledæ recinens decus.
Dauledam litui, plectraque tibiæ
Permistis referunt fonis:
Ingratoque diu muta silentio

Echo carmen amabile
Tercentum geminat garrula vocibus.

AD DIVAM CÆCILIAM.

STEPHANO DE FIEUX

ABBATE DE BELLOLOCO

CANONICO ROTHOMAGENSI, &c.

MUSICÆ SOCIETATIS PRINCIPE ET AGONOTHETA.

O D E V I.

FESTO Cæciliam die
Votivis properat tollere honoribus
Supplex turba clientium:
Delectusque sacri rite Fieuxius,
Et certaminis arbiter;
Patronam ad numeros qui melius canent,
Ollis munera destinat,
Victricique parat cingere laurea.
Ergo ferte citi pedem
Vates, Harmoniæ non dubium genus,
Cœleste aligerum melos
Queis æquare datum cantibus æmulis:
Curvæ Diva lyræ potens,
Ventosique animans blandius organi
Vocales digitis tubos,
Auctor carminis & materies erit.
Paretur: melicus puer
Dat signum, liquido gutture temperans

V ij

Argutas citharæ fides :
Cui centumgeminis vocibus adsonat
Concentu vario chorus ,
Secum & dissidio pugnat amabili.
Par cunctos animus rapit
Expertes thalami dicere nuptias ,
Et lapsa æthere lilia ,
Castarumque rosas præmia frontium ,
Et pulcra nece virginem
Immortale decus non timidam sequi.
Te fratres duce , magna per
Magnas ausi animas spargere vulnera ,
Cœli moenibus inferunt
Palmas purpureo sanguine lucidas ;
Et victa Styge nobilem
Currum , sancta , tuis auspiciis agunt ;
Nec cessisse pudet viros ,
Et pompæ comites foemineæ ingredi.
Tu vatium columen ; tibi
Castè thure dato , non sine floribus
Dulci & carmine supplicant ,
Accenduntque pias ad statuam faces.
Sacris ô faveas tuis ,
Præsensque accipias vota sodalium ,
Sacramento amor & fides
Quos fecit proprios irrevocabili.
Sic ore unanimo chorus
Laudat Cæciliam. Cæciliam lyræ , &
Grato stridula flamine
Cannarum resonat fusilium seges.
Per templi laquearia
Per curvos geminat nomen amabile

Echo garrula fornices ;
Et portare levi dat Zephyro procul
Magni dona Fieuxii ,
Et famam celebrem trans mare barbarum,
Linguae flumine lacteo
Quo vult cumque animos ducere callidi,
Promissum meritis pedum ,
Cervicique leves cui feret infulas
Claro sanguine clarior
Virtus , & pietas juncta modestiae ;
Ni se relligio malè
Fraudare ipsa suis certet honoribus.

AD EANDEM.

JOSEPHO FIGUIERIO

CANONICO ET SUCCENTORE

ECCLESIAE ROTHOMAGENSIS ,

MUSICAE SOCIETATIS PRINCIPE ET AGONOTHETA.

O D E VII.

DESCENDE Olympo , & duc age candidis
Tecum quadrigis coelituum choros
O Diva , cui cantus fidesque
Et tremulis modulata ventis
Sunt ara cordi. Festa clientium
Te turma ad aras luce vocant sua ;
Pompaque solemnibus laborant
In numerum celebrare laudes.

V. iij

Præit micanti Figuerius manu
 Arguta blandus tangere cymbala,
 Aureſque ſuſpenſas canoris
 Atque animos tenuiſſe chordis.
 Rex ille ſacri dictus & arbiter,
 Donanda claris præmia vatibus
 Oſtentat, & victrice frontes
 Ardet ovans redimire lauru.
 Jam tibiæ acres, & Berecynthiæ
 Buxi, & remiſtæ cum citharis lytæ,
 Vocemque criſpantes ephebi,
 Dulce melos bene temperato
 Plauſu remittunt. Par ſtadium omnibus
 Nuptam Tonanti dicere virginem,
 Sanctoque cuſtodem pudori
 Appoſitum thalamiſque caſtis;
 Et miſſa ſponſo lilia cœlibi,
 Hortiſque lapſas æthereis roſas,
 Ad quarum odorem pulſa fugit
 Corde Venus, Veneriſque proles.
 Nec clara fratrum prælia liquerint
 Oblivioſo preſſa ſilentio,
 Palmasque, & æternos ſubactis
 Numinibus dominâque rerum
 Româ triumphos. Fœmina, nobilis
 Dux facti & auctor: nec puduit viros
 Duram ſub imbelli magiſtra
 Sponte pati didiciſſe mortem.
 Illa irretortis luminibus rogos
 Ferrumque, & omnes barbariæ trucis
 Secura formas intueri, &
 Carnificum potuit ferendo

Consumere iras. Sed neque vitreo
 Splendore fortunæ, insidiantibus
 Nec passa Sirenum illecebris
 Pectora plena Deo moveri.
 Divina Amazon! sic tibi laureis
 Intexta semper lilia floeant,
 Castique servatrix pudoris
 Perpetuo rosa vere spiret;
 Audi piorum vota sodalium,
 Hoc & precanti Cæcilia annue,
 Longos ut Harlæo fruatur
 Sospite Figuerius per annos:
 Harlæo, amicum quem sibi numina
 Si dextra servant; non Phrygias opes,
 Non sceptrâ, fortunamque regum
 Invideat pretiosiore.

IN EANDEM.

DITHYRAMBUS.

ODE VIII.

GRATUM sonantis Cæcilia organi
 Docta vocales animare cannas,
 Perque ære sylvam fusilem
 In numerum digiris concordés ducere ventos;
 Interiore domus recessu
 Secum pudicos ventilabat ignes,
 Et virginales nuptias
 Coniuge digna Deo canebat.
 Custos pudoris aliger sub alto
 Lectas Olympi vertice fert rosas,

Liliaque puro pota nectare ;
 Queis amat castæ redimire crinem , &
 Frontem verecundam puellæ.
 Quin etiam pennis auras , ceu folle , ministrat ;
 Nec calamos finit esse inertes ,
 His suam gaudens sociare vocem.
 Quis tibi Valeriane stupor , quæve mens fuit ,
 Cum procul ambrosiumque odorem
 Nataque sentires alieno tempore ferta ;
 Humanoque prior cùm cupidis influeret sonus
 Auribus , ora tamen fas non foret aspici loquētis ?
 Furens amoris œstro
 Fidem exprobrare jam parabas proditam ,
 Læsaque connubii male jura ,
 Illicitaque calens pectus face.
 Sed pudor , & niveâ quæ plurima fronte sedebat
 Virginitas , oculique decori ,
 Placavere animi tumentis æstum.
 Sorte disce tamen frui invidenda :
 Nulli , quod tibi , contigit
 Habere rivalem Deum.
 Non illum olore qui volans adultero ,
 Bove aut procaci mugiens ,
 Monstris Olympum Juppiter , criminibusque suis
 Impleffe terras dicitur ;
 Sed quem nescia foederis jugalis
 Purâ mater edidit alvo ,
 Ante jam patri sine matre natum.
 Hic sibi Cæciliam in cōnubia sempiterna quærit.
 Ne tibi credas tamen esse raptam :
 Felix amantes patitur Hymenæus duos.
 O Hymen Hymenæe !

Fratris nomen juncture marito ,
 Sponsæ nomen juncture sorori ;
 Lecti dissocians fœdere conjuges ,
 Leti consocians munere virgines.
 At vos , Cæciliæ dicata cultu
 Turma præcipuo , boni sodales ;
 Ne sinite præterire tam lætum diem.
 Date flores , nectite ferta ,
 Ferte faces , urite tura.
 Agite , quatite cymbala tinnula ,
 Jungite lenibus organa tibiis ,
 Argutæ fidibus sibilata tibiæ ,
 Alterno repetât musica gens ad numeros chord :
 Nupsit Cæcilia , & Valerianum
 Christo parturiens , funere nobili
 Vitæ redonavit , beati
 Perpetuum comitem triumphî.

PASCHALIS ANTIPHONÆ PARAPHRASIS

AD REL. V.

D. J. B. PELLOT CARTUSIANUM.

O D E I X.

LUCIDI regina potens Olympi :
 Cui dies puros famulante curru
 Sol agit , noctem rutilisque pingunt
 Sidera flammis :
 Pectoris curas , age , pelle tristes ,
 Heu ! nimis longo saturata luctu :
 Terge manantes lacrymis ocellos ,
 Oraque virgo.

*Regina cœli.**Latine.*

Alleluia.

Nunc sonent plausus, tenerisque amicum
Gaudiis carmen, citharæque dulces;
Nunc superfuso tibi corda inundet
Amne voluptas.

*Quia quem me-
tristi portare:
Alleluia.*

Ille, qui rerum genitus parente
Se tuam gaudet sobolem vocari,
Morte io! pulsâ redit ad beatæ
Lumina vitæ.

Resurrexit

Ille ferali trabe quem reflexum
Sub cavo condi moribunda saxo
Videras, io! domito reportat
Dite triumphum.

*Sicut dixit,
Alleluia.*

Cerne, regali trabea renidens
Fulgure ut transit Zephyros curuli;
Seque miraclo probat esse vatem
Judice verum.

*Ora pro nobis.
Alleluia.*

I, pete amplexus, licitoque amanti
Mater indulge. Sed enim tuorum
Sis memor, nec jam miseros clientes
Despice felix.

PROSA PASCHALIS, VERSIBUS REDDITA.

A D C. V.

JACOBUM GAUDINUM
DOCTOREM ET SOCIUM SORBONICUM,
CANONICUM PARISIENSEM.

ODE X.

*Vitima paschali
laudes immolent
Christiani.*

MUNDI victima quæ nefas,
Fortis pro misera gente necem pati

Rivo sanguinis eluit ;
 Illi nunc placitam Christiadae immolent
 Puris cordibus hostiam ;
 Votivaque litent laudis adorea.
 Io ! carcere liberas
 Prædonis Stygii victor agens oves
 Agnus restituit gregi.
 Offensumque reis flecteret ut patrem ,
 Pœnas non sibi debitas.
 Christus sponte sua pertulit innocens.
 Mirandi nova prælii
 Exurgit facies ! cuspide mors fera
 Dum vitam infidians petit ,
 Dux vitæ moritur faucibus : at sua
 Factus clade animosior ,
 Mortem ictu perimit non medicabili.
 Dic nobis age Magdala :
 Solis nam rutilum præveniens jubar
 Sponsi reliquias tui
 Ardebas liquidis ungere odoribus :
 Quæ miracula cernere
 Vadentem attonito lumine contigit
 Vidi rupe sub avia
 Urnam virginei corporis hospitam ,
 Nunc partæ nece gloriæ
 Æternum monumentum , & nihil aureis
 Regum molibus invidens.
 Tractavique manu lintea , fasciæ
 Et textum revolubilis :
 Lucem hausique novam , non sine coelitem
 Grato cum citharis choro ,
 Plaudentum meritis regis honoribus.

*Agnus redemit
 oves.*

*Christus innocens
 patri reconciliavit
 peccatores.*

*Mors & vita
 duello conflixere
 mirando : dux vitæ
 mortuus regnat
 vivus.*

*Dic nobis, Maria,
 quid vidisti in
 via.*

*Sepulcrum Chri-
 sti viventis, &
 gloriam vidi re-
 surgentis.*

*Angelicos testes
 sudarium & ve-
 stes.*

*Lucem hausique novam,
 non sine coelitem
 Grato cum citharis choro.*

*Surrexit Christus
spes mea:*

*Præcedet vos in
Galilæam,*

*Scimus Christum
surrexisse à mor-
tuis vere,*

*Tu nobis victor
rex miserere.*

Fidæ credite nuntia ,
Expertis oculis credite Magdalæ :
Spes & dulcis amor meus
Debellato Erebo Christus ovans redit ;
Et dudum Galilæa vos ,
Amplecti cupidus , sevocat in juga.
Christo nos quoque nobilem
Gratamur memores de Styge lauream ,
Victoremque fatemur ; &
Curru colla juvat subdere amabili.
Quod si te qua clientium
Tangit cura , Deus : si neque gratiam
Sperare immiserabiles
Versa mente vetas : aurea da super ,
Fracto servitii jugo
Laudes usque tuas tollere sidera.

AD SERENISSIMUM PRINCEPES
HENRICUM LOTHARINGIUM,
HARCURIÆ COMITEM.

Cum is Cadomense Societatis Jesu collegium inviseret.

O D E X I.

HENRICE germen nobile Austrasię domus,
Regumque mille ac Cæsarum :
Omnes licet stirps missa per mundi plagas ,
In scepra vivax pullulet ;
Cunctasque ramis regias felicibus
Aut firmet , aut umbrâ tegat.
Attamen alius gloria haud æque tumet ,
Tuo ac superbit nomine.

Clarusque venas sanguis ire per tuas,
 Quam facere reges præferat.
 Et quas Idæme grandibus palmas avis,
 Quas Sicula tellus protulit;
 Gaudent trophæis obrui majoribus,
 Tuisque vinci laureis.

A D E U N D E M.

O D E XII.

SEMIDEUM proles, vel quos Mars horridus armis
 Bello feroces extulit,
 Hostilisque moram toties dedit esse furoris,
 Labantis & fulcrum imperi:
 Seu quos pax melior placitas instruxit ad artes;
 Et profuturas civibus,
 Magnanimo inspirans aluit sub pectore curas,
 Utriusque in ævi commodum.
 Publica privatis si fas confundere jura,
 Patriæque Musas jungere:
 Quas tibi debemus communi nomine gra
 Privato amore solvimus.

A D V I C T O R I A M.

*Cum Turennius fœderatos exercitus multis cladibus
 attritos ex Alsatia expulisset.*

O D E XIII.

DIVA non mitis soboles Gradivi;
 Quam juvant hostis pavor, & tumultus,
 Et fuga, & late calido natantes
 Sanguine campi.

X iij

Nunc decet lauro religare crines ,
 Nunc & aurato volitare curru ,
 Quo vocat Turenni honor, & decori
 Pompa triumphi.

Ille fortunæ comitem secundæ
 Te suis dudum residere castris
 Jussit ; & verti celeres volenti
 Abscidit alas.

Teutonum victor triplici duello ,
 Te novis auctam celebrat trophæis,
 Et sacras Rheni sub utraque ripa
 Dedicat aras.

AD MUSAS.

*Ut relicto Parnasso , ad Bavillam illustrissimi viri
 Guillelmi Lamoni senatus principis
 velint consistere.*

O D E XIV.

CA STUM Mnemosinæ genus
 Nunc, ô Pierides, linquite barbaris
 Polluta Ottomanis juga ,
 Captivosque lacus , & male turbidam
 Fletu Castaliam suo ;
 Et lauro viduum fatidica nemus.
 Vos sedes melior vocat :
 Vos luci virides non sine frondium
 Grato cum Zephyris joco ;
 Fractæque ad silices murmur aquæ , & sacri

Custos umbra silentii,
 Invitant profugas. Sed neque patrii
 Deerit culminis æmulus
 Mons, vobis geminum qui referat caput;
 Et desiderium domus
 Antiquæ, specie fallat amabili.
 Fontem quin etiam alterum
 Labentem Aonio flumine purius
 Vobis Lamonides dicat;
 Francæ Lamonides gloria purpuræ:
 Libram cui Themis addidit,
 Et vitæ dominas ac necis infulas.
 Audimur: bijugis Deæ
 Festinant Zephyris per liquidum æthera.
 Has vatum sequitur chorus,
 Et qui Romulea ludere barbitō;
 Et qui consociare amant
 Argutas numeris Sequanicis fides,
 Quos inter, viridi comam
 Innectens hedera, carminibus suis
 Saltantes trahit æsculos
 Rapinus Calabro blandius alite.
 Illum dulcis agit furor,
 Et fontis decus, & nobile posteris
 Nomen tradere sæculis,
 Quo mutare suum filius ungulæ
 Humor Pegasæ velit.
 Et me, Lamonide, nescio quid loqui
 Vis præter solitum efficax
 Urget. Jam videor non humili sono,
 Cantator temerarius,
 Laudes posse tuas dicere; & inclytam

Mons S. Nicolai
biceps.

Prolis persimilis tibi
 Versu perpetuo condere gloriam.
 Sed miracula nunc fat est
 Bavillæ celebrasse, atque novem juga
 Consecrata sororibus,
 Et silyam Clarii numinis hospitam.

AD DOMINICUM BUHURSIUM S. J.

*Elegantissimorum Eugenii & Aristi
 colloquiorum scriptorem.*

O D E XV.

NE sit Buhursi, magnanimo pudor
 Vanum Cleanthen ferre silentio:
 Tuaque ne digneris ira
 Pugnæ avidum juvenem superbæ.
 Sic Africani rex nemoris Leo,
 Tauro paratis non furit unguibus
 Imbellis in foetum capellæ,
 Aut celerem dare terga damam.
 Fortes repugnant fortibus. Æmuli
 Contentus indigni altius in jecur
 Descendet, infigetque vulnus
 Thræciâ melius sagittâ.
 Urunt disertis munditiæ Eugenî,
 Gravisque amicis ah ! nimium nitor.
 Urunt Aristi sparsa blandis
 Dicta jocis lepidoque risu.
 Hinc ille sacris invidiæ furor
 Ardet libellis: par rabido cani
 Qui latrat ad lunam micantes
 Indocilem cohibere currus.

AD

AD ANTONIUM HALLÆUM

POETAM EXCELLENTEM.

ODE XVI.

HALLÆ vatum maxime, quem sinu
Matris cadentem Phœbus amantibus
Excepit ulnis, & decoro
Mollem animum calefecit igni;
Quo me avocatum sensibus abripis?
Seu tu paterni criminis integros
Cantare conceptus; & anguis
Excidium celebrare gaudes,
Sub prima vitæ limina noxio
Mentes veneno tingere callidi;
Doctoque defunctum duello
Mille caput redimire lauris:
Seu garrientum non levioribus
Modis retractas carmina ædonum,
Irasque, amandos & furores,
Cantibus & mediis relictos
Non indecoro funere spiritus,
Vocemque vel post fata superstitem:
Tu fabulosi vincis Orphei,
Judice me, teneros lepores.
Quanquam ille blandus tigribus asperis
Mollire tactâ pectora barbito:
Virisque præreptos canendo,
Cautibus ingenerare sensus.
Et me eruditi gloria carminis,
Hallæ, mulcet: me juvat avios
Tentare Musarum recessus
Te docilem moderante gressum.

Y

Quod si haud recusas me juvenem senex
 Dixisse amicum ; pectore si sacro
 Admittis : immortale nectar
 Ducere cum superis videbor.

AD SANTOLIUM VICTORINUM.

Æterna esse præmia poetarum qui Latine scribunt.

O D E XVII.

NON, si carmina Gallicis
 Apte juncta modis , ingenî & artium
 Idem cultor & arbiter
 Colbertus meritis muneribus fovet ,
 Romanæ , ut quereris , lyræ
 Omnis continuo laus perit & decus ,
 Santoli. Neque præmia
 Illum deficient , Virgilio duce ,
 Versus per similes tuis
 Quandoque Ausonia qui recinet tuba.
 Nescis ut patrio novam
 Sermoni faciem quæque ferat dies ?
 Nam quas nunc misere anxius
 Scriptor quærere amat delicias , brevi ,
 Usus si volet insolens ,
 Spretas rejiciet non sine nausea.
 Ronfardus male barbaro
 Molles auriculas murmure vulnerat ,
 Dictus Franciacæ pater
 Linguæ. Quis modo non unius æstimet
 Assis vendita millibus
 Terdenis opici carmina Portei.

Et jam Perronide jaces :
 Jam , Malherba , tuos Sequana parcius
 Miratur numeros. Fugit
 Laudatus populis Vetturium lepos :
 Festino & nimium pede
 Chartas Balzacii deseruit Venus.
 Sic mori placitum improbo
 Fastidire , semel quod placuit , diu.
 At certus Latiis honos ,
 Et vani haud metuens tædia sæculi
 Perstat gratia vatibus.
 Vivet perpetui Musa Sidronii
 Puro flumine purior :
 Et qui nunc cithara provocat æsculis
 Auditas Calabris fides ;
 Acri nunc lituo Mæoniden refert ,
 Felix ponere Vvallius
 Incano duplicem vertice lauream.
 Rident sole sub aureo
 Flores nigram hyemem , quos facili manu
 Inlevit meus & mero
 Rapinus nitidos nectare perpluit.
 Et te fama , Ruæ , anus
 Tradet postgenitis , non humili pede
 Perfultantem Isalæ vada :
 Dum cantu Batavos exagitas duces ;
 Et quos rex gladio ferit ,
 Æterno calami figis acumine.
 Nec te , Frizo , finet premi
 Obscuro indecorem posteritas situ :
 Cui si me ingenio parem
 Turenni annuerint dicere prælia , &

Rubros sanguine Belgico
 Musæ Borbonidas ; non aliis velim ,
 Obscœni fugiens lucri ,
 Ornari potius carmina præmiis.

AD LÆLIUM.

Ut speretis mortalibus ad æterna aspiret.

ODE XVIII.

CUR vanis male credulum
 Irretire animum pergis amoribus,
 Fortunæ toties fidem
 Expertus nimium fallere lubricam ?
 Tandem desine vitreâ
 Insanire Deâ : quam cupide simul
 Amplexaberis insolens ,
 Mœrebis laceras flebiliter manus.
 Felix vulnere si tamen
 Tantillo monitus , præcipiti caput
 Fracturam tibi pondere
 Mature fugias. Hesperio licet
 Sublimis folio feras
 In centum populos jura , nec unicus
 Orbis te dominum colat ;
 Læli degeneres : ni spatiosius
 Regnare ambitio , & suæ
 Par quæsisse decus certet origini.
 Villæ culmina sordidæ
 Mirari pudeat , quem socium Deus
 Æterni vocat imperi ,
 Et sperare jubet fidereas domos :

Quo non pauperies gravis,
 Non furum insidiæ, flammæ Cæsarum
 Formidata palatiis,
 Non Martis penetrat barbarici furor.
 Sed castis opulentiâ
 Florens deliciis, & bona faustitas,
 Et pax lætitiæ soror,
 Mansurisque fruens gloria honoribus,
 Et sincerus amor, chorum
 Immortalem agitant non sine gratiis.
 Hanc Læli pete regiam,
 Oblitus tuguri cui miser incubas,
 Et Divûm propera genus,
 Sceptrum deposito sumere sarculo.

AD BERNARDUM PIGNIUM

CANONICUM ET ARCHIDIACONUM ROTHOMAGENSEM.

*Ut in Tolemenilianam villam, quo condixerat,
venire festinet.*

O D E X I X.

RITU te quoque patrio
 Perjurum esse juvat? nec metuis datæ
 Ultiores fidei Deos,
 O caris nimium dure sodalibus?
 Tandem desine tristium,
 Quæ te angunt misere, sollicitudinum:
 Arcu dum bonus aureo
 Luces purpureas sol jaculatur; &
 Rubram uvis religans comam,
 October tepidis certat Aprilibus.

Y iij

Ridens Tolemenilii
 Te, Bernarde, nemus; pomaque frondeis
 Matrum pendula brachiis;
 Et junctæ violis tempore non suo,
 Absentem increpitant rosæ.
 Sunt & parta tibi litore proximo
 Succis ostrea mitibus,
 Et grato sale, quæ restituant famem:
 Infantisque cadus meri
 Curarum omne genus diluere efficac.
 Cunctaris ? tibi jam levis
 Saltare in numerum Rossula, pro jocis
 Latratus parat horridos;
 Et sævum femori dentem acuit tuo.

A D A M I C O S

DE NIHILO INTER SE JURGANTES,

Ut potius regis optimi-maximi victorias celebrent.

O D E X X.

NA T I S. amorem jungere litteris
 Rixas, sodales, sævaque jurgia
 Miscetis, infandoque Musas
 Dissidio facitis nocentes.
 Paulumne inermis distat acinaci
 Stilus cruento ? cur calami ferunt
 Plagasque, cædesque, & venenum
 Sarmaticis gravius sagittis ?
 Indigna dudum tollite prælia;
 Quis triste victum cedere, tristius
 Exire victorem, & pudenda
 Opprobrium meruisse lauru.

Non hos in usus ingenium pater,
Mentemque divinam, osque dedit sono
Pari relaturum triumphos
Borbonidum, celebresque terra
Marique pugnas: ut face Gallica
Charybdis ardens mugit: ut rates,
Tiphymque latranti voravit
Scylla rapax Batavum profundo.
Vos & decorum pulvere Belgico
Cantare regem non sine præmiis
Decebat, ereptumque Ibero
Bochanium, triplicique frustra
Condate fidens aggere: vos jugo, &
Suis superbam cladibus Ariam,
Pulsosque Trajecto Sicambros,
Dicere tempus erat, ducemque
Non insuetum se melioribus
Servare fati præcipiti fuga.
Hæc erudito par labori
Materies, venietque ab isto
Laus magna campo. Sit pudor æmulis
Præbere vestris ludibrium & jocos:
Dum scurra famosum inficetis
Carminibus memorat duellum
Plaudente turba. Non ego nomini
Notas inuri, si sapiam, meo
Lætabor æternas, inanis
Gloriolæ pretiosus ultor.

LAUS EPISTOLÆ.

ODE XXI.

CHARTA erudita, muta vox absentium,
 Mœstique lingua pectoris:
 Taciturne præco, quis te inaudito Deus
 Sermone monstravit loqui?
 Arcana pictis verba mittuntur sonis,
 Oculisque non auri obstrepunt.
 O pulchra amantum copula, animos exules
 Absente jungens corpore!
 Trans vasta ponti spatia, trans solis vias
 Curru feruntur candido:
 Totum peragrant orbem, & immoti manent:
 Centumque sic per obices
 Grata fruuntur mutui alloquii vice:
 Vocem audiunt, os non vident.
 Ni ficta vates prædicant, verusque amor
 Non fabulosus ignis est:
 Incendiis hæc præbet immortalibus
 Perenne charta pabulum.
 Materia flammæ pura formosas alit,
 Nec ipsa flammis carpitur.

IN OBITUM GABR. COSSARTII S. J.

Cossartius admonet amicos ne lugeant.

ODE XXII.

NE mihi, ne gemitu indigno turbate quietem:
 Tumulumque mœstis irrigare fletibus

Definite

Definite, ô vates. Nec enim, si vestra dolorem
Cohibere pietas renuit & constans amor;
Nostra etiam tristes patitur fortuna querelas,
Planctusque recipit obligatos funeri.
Vivimus: & spoliū de corpore mors habet uno;
Quod amastis in me, quod fui Cossartius,
Non rapuit. Manet ingenium post fata superstes,
Animusque veri cupidus & recti tenax.
Quam juvat inmoto gaudentem insistere recto:
Nescire vestræ fortis ingratas vices:
Et dubiam, celeremque humano pectore labi,
Non posse morum perdere innocentiam!
Quam dulce est sine nube ipsum deprendere verum,
Mundique causas fonte mirari in suo;
Æternamque sitim æterno restinguere potu
Sese fruendum largientis numinis!
Hic legere, inque uno fas omnia discere verbo;
Et quod librorum tot mihi volumina,
Tot fando nunquam potuere evolvere linguæ;
Sine voce referat eloquens silentium.
Discendi labor omnis abest: infusaque menti
Oblivionem non timet scientia.
Cumque olim innumeris confuderit ora loquelis
Mortalium audax scandere in cœlum furor;
Sermo unus placuit superis, & fœdere pulchro
Conjungit idem pectora & linguas amor.
Hic & *Concilia* & cœtus spectare piorum
Meo adfidentem Labbeo demum licet:
Et conjuratos Christum defendere patres,
Seu voce dimicandum & ardenti stilo,
Sive fides sparso fuit obsignanda cruore:
Hos multiformis error, & fœdam aspici

Hæresis obvelans faciem, gremiumque parentis
 Discerpere atrox schisma, pellaci & manu
 Jucundum *novitas* docilis miscere venenum,
 Horrent, metuque sub Styga occultant caput.
 Me quoque pars tanti spectat nonnulla triumphi:
 Calamoque & ore vindicasse cœlites,
 Ingens nunc pretium, mercesque refertur Olympo.
 Vati rependit *Vechius* grates suo;
 Atque immortales dat circum tempora lauros,
 Sacro coronam delibutam sanguine.
 Auratisque adeo tecum *Francisce* quadrigis,
 Memor dicati carminis, solem super
 Stellarumque domos lætantem tollis: Averni
 Seu cum revisis Japonem ereptum jugo,
 Et tandem edoctos Christo succumbere Sinas;
 Seu templa crebrâ supplicum excitus prece
 Ingredere, toto quæ plurima condidit orbe
 Tuoque pietas consecravit nomini.
 Sunt etiam nobis, ut quondam, nunc quoque cordi
 Versusque, tibiæque, & argutis fides
 In numerum pulsæ digitis. Rapit entheus ardor
 Animos volentes: & disertæ carmina,
 Inspirante Deo, fundunt ex tempore linguæ:
 Queis aula cœli plaudit, & superum chorus
 Mirando fayet omnis. Et est audire voluptas,
 Non fabulosi vana Pindi somnia,
 Graiorumque efficta modis mendacia miris;
 Non additum aris atque adoratum nefas:
 Sed cantus sacros, quibus est Deus argumentum
 Ingens, perenne, nescium fastidii,
 Usque placens; quod nec cantu exhaustire facultas,
 Cultu nec ullo majus efficere ingeni.

O utinam spreto famæ popularis amore,
 Aulæque nimium lubricis favoribus,
 Materies vestri posthac sit carminis, unus
 Dignum labori redditurus præmium
 Terrarum cœlique pater! cui dextra creatrix
 Cum promat ultro quas det immensas opes,
 Ipse suis gestit sese superaddere donis.
 Hac sorte lætus, his bonis circumfluens,
 Non merui injusto causam tribuisse dolori.
 Amici amico siene felici invident?
 Gratari potius, decorique applaudere nostro
 Fides monebat. Cur inanes lacrymas
 Perditis? ah! ne flete paterna in regna receptum:
 Sed flete vestrum tandiu exilium trahi.

AD FONTEM POLYCRENEN

BAVILLÆO IN AGRO AQUARUM COPIA NOBILEM.

ODE XXIII.

O Fons, ocelle ruris atque uber tui!
 Heri ô voluptas innocens!
 Tuamne certem pauperis venâ ingenî
 Æquare Yates copiam?
 Cui par, nec ille fuerit Aonios liquor
 Movere cantus efficax:
 Nec quæ Sicano lympha servatur mari,
 Fluvium procacem dum fugit.
 Non te superbo Parius hinc ambit lapis,
 Hinc concha dives margine.
 Non alta regum tecta, picto in alveo
 Tumidus videri, perfluis.

Z ij

Sed musco, & udo gramine agrestem paras
Tibi ipse thalamum rusticus;
Et inter umbras, atque aperta vallium,
Vitreo fugax curris pede.
At ne pudori sit tamen, quod nil manus
Tibi fabra cultûs addidit.
Caduca dos est artis: æternus manet
Crescitque naturæ decor.
Sorte ô tuâ beate! Lamonidæ places:
Hunc nuda simplicitas capit.
Fuci animus expers scilicet mores suos
In te intuetur & probat.
At nunc in undis lene decurrentibus,
Placidoque fufis agmine;
Siticulosis, specimen eloquii exhibes,
Blande influentis auribus.
Nunc liberalem pingis, & avaras opes
Sibi retinere nescium:
Seu cum ardet æstas, fers bonus violis opem,
Herbisque supplicantibus;
Seu vitæ egentes populos felicibus
Rigando lymphis recreas.
Nec te rapacis more torrentis iuvat
Late ruinis crescere:
Corripere messes, nemora, cumque ovilibus
Ipsas colonorum domos.
Herum æmularis nempe; quem nulli gravem,
Cuncti benignum sentiunt.
Hunc ipse sentis, quando reclinans caput
Amatæ in oræ gramine,
Æstum liquore temperat gelido & suis
Te consecrat sudoribus.

Trepidæ laborant undæ, & alternis manus
 Gaudent adorare osculis:
 Justâ hinc tumentes se ferunt superbiâ,
 Dulcique plenæ imagine,
 Monti obviisque vallibus Lamonium
 Fluctu loquuntur garrulo.
 Jure ergo, fons venuste, delitias suas,
 Suosque amores te vocat.
 Teque Polycrenen jure dici vult, novo
 Plaudente famâ nomini.
 Quod si futuri certa mens rite augurat,
 Inestque numen vatibus;
 Olim Hippocrenen occupatam barbaris
 Meliore reddes omine:
 Phœbo & relicto, sacra Musarum cohors
 Unum colet Lamonium.

A D I L L. V.

GUILLELMUM LAMONIUM SENATUS PRINCIPEM.

POLYCRENE BAVILLANA.

O D E X X I V.

PRINCEPS maxime Gallici senatus,
 Gratias tibi maximas, Lamoni,
 Ago Nympha tui beata ruris;
 Et pro nomine quod mihi dedisti,
 Quo mutare suum optet Hippocrene;
 Et pro carminibus quibus poëtæ
 Certatim Latiique Gallicique
 Æternare meos student honores.

Z iij

Namque hoc omne decus tuo in me amori
 Acceptum refero. Tibi placere,
 Si tamen placeo, una nostra laus est.
 Hinc sum fontibus invidenda cunctis.
 Quin & jam mihi Sequana invidere
 Narratur, quod identidem relictâ
 Urbe lætus aquas meas revisis.
 Sed stulta uritur æmulatione,
 (Pace quod dominæ velim esse dictum)
 Estque ingrati animi, optime merentem
 De se, tam male quæ remuneratur.
 Æger nam quoties venis ab illa,
 Integris toties redis ad illam
 Viribus: merito superba nostro est.
 Ergo visæ frequens tuos amores,
 Nec cœptum Boreas iter moretur.
 Nam præsens hyemes fugabis atras:
 Et quæ nunc pluviis geluque sordent,
 Suum restitues aquis nitorem.

A D E U N D E M.

POLYCRENES BAVILLANÆ LIBELLUS SUPPLEX.

O D E X X V.

ASTRÆÆ decus, arbiterque legum
 Lamonis, rudis illa, rustica illa
 Fontis Nympha tui, dedit libellum
 Ferre ad te mihi supplicem: querelas
 Dixissem melius. Sed & querelis
 Bonus consule, supplici & libello.
 Votorum hoc caput & simul dolorum:
 Abes, Lamonide, diuque cessas

Amatum reditu beare fontem.
 Hinc noctesque diesque lacrymatur :
 Hinc per saxa pede asperasque valles
 Errat præcipiti, & nihil merentes
 Objurgat male verberatque fagos.
 Jam spumas agit indices furoris :
 Tantum turbat amor ! medere amanti ;
 Et desiderio tui inquietæ ,
 Redde Naiadi suam quietem.
 Sin venire negas , perire certa est ,
 Aut cœcum sub humo invenire callem.
 Quà se Parisios ferat , superbæ
 Ut convitia Sequanæ reponat :
 Quæ te in urbe diu nimis moratur ,
 Suas delicias , suosque amores.

A D S E R E N I S S I M U M P R I N C I P E M

C O N D Æ U M

R H E N I L I B E L L U S S U P P L E X .

O D E X X V I .

INVICTISSIME Borboni nepotum ,
 Seu tu Gallicus Hercules vocaris ,
 Seu Mars Franciadum , arbiterque belli :
 Rhenus Teutonicique Gallicique
 Quondam limitis imperique custos ;
 Nunc ripam per utramque liliorum
 Auratosque rigans colensque flores ,
 Ultro fert tibi supplicem libellum
 Hostili modo sanguine exaratum.
 Cui subscribere non stilo , sed ense

Ut Condæ tuo velis , precatur.
 Ac ne te morer , illa summa voti est :
 Indignos dominos , jugumque turpe ,
 Et quicquid reliquum est adhuc Batavi
 Nobis servitii eximas ; nec ultra
 Captivam ire finas sub æquor undam.
 Non injusta peto. Sicamber oras
 Has enim Pharamundus obtinebat ,
 Cum pulsus aquilis ad arma gentes
 Franco nomine liberas vocaret.
 Ad priscos liceat redire cives ,
 Sub priscas liceat redire leges.
 Sic natum videas pater triumphos
 Exæquare tuos , avus nepotem.
 Nec longa est opus expeditione :
 Restant oppida pauca , quæ minaces
 Non ferent oculos ; manuque forti
 Vix impulsæ solo dabunt ruinam.
 Certe dum legitur tibi hic libellus ,
 Jam fere poteris patrasse bellum.

IN ADAMUM KEDDUM

*Celsissimi Principis Christophori Bernardi Monasteriensis
 Episcopi proditorem.*

ODE XXVII.

SALVO principe salva quid moraris ,
 Mimigarda , Deo referre grates
 Custodi patriæque principisque :
 Quos involvere parricida tecum
 Et fato & tumulo parabat uno ?
 Ah ! sæcli opprobrium scelusque nostri !

Heroull.

Ita Monaste-
 rium Westpha-
 liz vocant.

Heroum genitrix, parensque Divûm,
Potes degeneri creasse partu
Monstrum, cui feritate comparari
Haud Cacus velit, haud velit Procrustes!
Ut sic proditione te nefanda
Pene fecerit impius nocentem!
Sed diri invidiam probrumque facti
Absterfit tibi proprio cruore,
Teque funere fecit innocentem.
Tortoris gladio caput recisum,
Qua vivus meruisset ipse frangi,
Stat rotam super excubans, suisque
Nota civibus ora præbet; ora
Edictura malis metum atque mortes,
Bonis lætitiâ & beatitatem.
Turpi membra jugo revulsa pendent
Ventis ludibrium & jocus protervis:
Quæ circumvolitans & hinc & illinc
Corvorum fera turba vulturumque
Rostris assidue unguibusque carpit;
Non sine invidia canum solutam
Lambentem faniem, atque putre virus.
Sic post fata etiam sibi remissum
Pendit supplicium, luitque pœnas
Quas clementia mollior levarat.
Et impune ferent, probare tantum
Qui nefas potuere, præmiisque
Illexere animum & manus latronis?
Non sic futile fulmen, & retusum
Fert enses Themis otiosa. Sed tu
Salvo principe salva ne moreris
Mimigarda Deo referre grates.

Aa

MUSCA IN ÆNIGMATE

Sub persona Herodiadis saltantis adumbrata.

ODE XXVIII.

INSECTUM petulans, proterva musca:
 Harpyiâque, famelicoque milvo,
 Et rapax magis & magis gulosa;
 Et pudens minus & minus modesta;
 Sanguifuga minor, volans hirudo,
 Fumosa hospita concolor culinæ,
 Vermis filia, vermiumque mater:
 Tune cum pedibus tuis, scelestâ,
 Imbutis scabie atque purulentis;
 Illo cum ore tuo fimetum olente,
 Regales petis inquinatasque mensas?
 Nec repulsa fugis, sed usque & usque
 Ad prædam revolas: licet minetur
 Myrteo puer increpans flagello.
 Nec caudam volucris times superbæ,
 Nec stili exitium ferentis ictus?
 Nempe dulce videtur ac decorum
 Aureis saturam immori catinis,
 Et confundere sanguinem Lyæo.
 Verum te ratio fugit: neque illâ,
 Quod cupis misere, frui licebit
 Tam dulci nece, tamque delicatâ.
 Pendebis laqueo implicata tristi.
 Quem noctesque diesque nens Arachne
 Festinat tibi supplicî fatelles.
 O! ut te pede proteret superbo!
 Ut te profubiget modo huc modo illuc

Versans ; ut calidum obbibet cruorem !
 Unco deinde trahens cadaver ungui
 Auræ ludibrium dabit : vel ipsum
 Formicis , tineisque , vermibusque ,
 Belli materiam gravis relinquet.
 At hoc interea cicada carmen
 Alludens canet. Improba illa musca ,
 Quæ turbaverat omnibus quietem ,
 Nec cum vivere desiit , quiescit.

AD ILL. V.

LUDOVICUM HENRICUM LOMENIUM
 BRIENNÆ COMITEM.

De Tachylla equa ab eo venustissimis versibus celebrata.

ODE XXIX.

ADESTE alipedes equæ quot estis ,
 Seu vos Thracia Thessalæque valles ,
 Seu vos Ausonia Appulique campi ,
 Seu tulit Libye , Tagusve ripis
 Vidit aurifer anteire cursu
 Parentis Zephyri leves volatus :
 Mei cedite Lomeni Tachyllæ ,
 Heri deliciis sui Tachyllæ.
 Cui nec cedere , qui polo gemellum
 Tulit Castora , Cyllarus recuset ;
 Nec cognomine qui sepultus urbe
 Victor sub domini jacet trophæis ;
 Nec qui marmorea superbus aula
 Et præsepibus aureis , tumensque
 In ostro trabeaque , consulares

Tantum non meruit notare fastos
 Cæsaris socius, caputque mundi
 Vidit pene suis regi lupatis.
 Regum dignior est Tachylla amore,
 Regum dignior est Tachylla honore:
 Nam sub quadrupedis tegit figura
 Mentem, quæque potest amore duci,
 Dato quæque potest honore fungi.
 Quippe heri placidos heræque mores
 Dum felix equa discit æmulari;
 Seque dedidicit suosque mores.

Hanc ne tollere mors avara possit
 Æternas memori Brienna versu,
 Quo cani velit Iffa Martialis,
 Et passer teneri jocus Catulli.
 Nam Verona licet, suoque vari
 Favens Bilbilis abnuat fateri:
 Tantum iudice me tibi Catullus,
 Tantum cesserit ipse Martialis;
 Quantum passer equæ & catella cedit.

AD TACHYLLAM POETRIAM,

Cum Tachyllæ nomine versus à nonnullis scripti essent.

ODE XXX.

OHE jam satis est, ohe Tachylla.
 Inepte facis & parum modeste,
 Quæ te vis etiam inseri poetis.
 Hoc nec Pegasus expetivit unquam:
 Quamvis incola municepsque Pindi
 Non semel folium sacræ momordit
 Laurûs, atque suam siticulosis

Sæpe faucibus hausit Hippocrenen.
 Fert dorso ille quidem & refert poetas,
 Hinnitque ad placitos salitque cantus;
 Sed contendere non amat poëtis,
 Nec tentat numeros sibi negatos.
 Estque in hoc sapiens supra caballum:
 Qui vatis titulos decusque, nunquam
 Hordei modio æstimarit uno.

Et tu si sapias, ô Tachylla, ab isto
 Parnassi tibi plus timebis oestro;
 Quam à crabronibus acribusque asilis,
 Fucisque omnibus, omnibusque vespis.
 Quippe huc denique tota res redibit:
 Pro largis cyathis meri Lyæi,
 Pro mulso, laganisque crustulisque,
 Quæ ad mensam domini beata gustas;
 Cogêris paleas vorare putres;
 Et male in stabulo cubare olenti,
 Cum mulis, asinisque, mannulisque,
 Qui te calcibus impetent protervis:
 Hæ nam deliciae manent poëtas.
 Quare crede mihi, Tachylla, parce
 Illis deinde suam invidere sortem:
 Nam recte rationibus putatis;
 Multo præstat equum esse quam poëtam.

A D L O M E N I U M.

Cum ei suos in Tachyllam phaleucos mitteret.

E P I S T O L I U M.

VERSUS, Lomenide, nec elegantes
 Nec terfos satis aut laboriosos;

Aa iij

Longéque iis lepidissimis phaleucis,
 Quos misti mihi, dispares, remitto.
 Sed tamen quia sunt mei, benigno
 Illos accipies legesque vultu:
 Et forsan quia sunt mei, placebunt.
 Imo sunt potius tui: poëta
 Nil enim suum habet; sed ipse tantum
 Esse avet tuus, & tuus vocari.

AD ILL. V.

CAROLUM FERRARIUM TOTIUM
 SENATOREM ROTHOMAGENSEM.

*Cum ei librum de bonis senectutis, ab I. V. D. P.
 scriptum remitteret.*

EPISTOLIUM.

REMITTO aureolum tibi libellum,
 Dignum pyxide cedrina libellum
 Sacras Mnemosynæ recondi in ædes,
 Cum Bruto, Senecaque, Tullioque,
 Et Catonibus, & Platone magno.
 Nam nil dulcius & magis venustum:
 Nil est sanctius & magis severum:
 Seu luxus hominum, improbosque amores,
 Et raptam ante diem arguit juventam;
 Seu certam docet innocente vita
 Parari senibus beatitatem.
 Hoc noctesque diesque lectitando,
 Ferrari, didicisse non pigebit
 Quod te olim nive candidum verenda,
 Ætatis vetet invidere flori.

Ac ne fors metuas fidem libello
 Imprudens adhibere , cerne felix
 Auctoris senium : aureus libellus
 Nam quicquid docet , auctor experitur.

DE SUAUISSIMIS PHALEUCIS

*Quos Philippus Labbeus è soc. Jesu febre continua æstuans
 paulo ante mortem fudit.*

DUM venis furit æstuosa febris,
 Et lentis coquit ignibus medullas,
 Labbeus canit , & suos tenellis
 Mulcet hendecasyllabis labores :
 Mortisque immemor imminentis, ore
 Nil mortale sonat : tibi que, Christe ;
 Tibi , Virgo parens , suos vicissim
 Doloresque dicat , dicatque amores.
 Hos æger gemitus trahit canendo ;
 Has nocte atque die ciet querelas.
 Felices gemitus , pias querelas ,
 Quæ vincant numeros suaviore !
 O dulcis furor ; ô poëta felix !
 Quanquam cur voco Labbeum poëtam ?
 Curas, si sapiunt , suasque flammæ
 Flent in funere , non canunt , poëtæ.

IN OLIVARIUM CROMVVELLIUM,

*Cujus in equo sedentis , & ad bellum prociñcti ,
 imago circumferebatur.*

SÆCLI Procrusten , atque Busirim sui,
 Suique lanium regis , & furiam Angliæ ,

Hac in tabella Cromyvellium vides.
 Proh! quanta vultu torvitas & picto inest.
 Geminus cometes vibrat ex oculis facem
 Mundo tremendam. Pendet in ferrum manus,
 Dum pervicaci frons supercilio minas
 Intentat astris; osque vel mutum probris
 Superos laceffit. Cerne, quadrupedem ut pudet
 Dorso tyrannum ferre; ut indignos pati
 Frænos recusat. Maçte Bucephali nepos:
 Sic usque volucrem provocans cursu Notum
 Post te relinuas. Sterne latronem solo,
 Crebraque tunde calce funestum caput:
 Tuumque pariter excute, & mundi jugum.
 Aut per salebras, perque sentes asperos
 Raptata differ membra, & in partes trahe.
 Ita promereri scilicet solus potes,
 Tibi dividendum cum tribus sociis decus.

PARODIA ANTIRRHETICA

*Ad virulentissimum scazontem, quem Josephus Scaliger
 Roma discedens effudit.*

FELIX sepulchrum perfidæ vetustatis,
 Origo pura sanctitatis & veri,
 Et Roma Româ major, & tui victrix,
 Et dicta vere Roma nunc caput mundi,
 Ipsique leges atque jura dans cœlo.
 Urbs usque Ditis iætibus laceffita,
 Sed usque temnens Ditis irritos ictus.
 Quæ cincta face gentium profanarum:
 Perstas Deo fidelis, & tibi suppar:
 Sub sede Petri petra semper immota.

Salve

Salve pudoris urbs magistra rectique;
 Rectum & pudorem moribus docens castis;
 Censura viva Januæ meretricis;
 Ancilla quondam, nuncque domina fortunæ;
 Laboriosa pacis aureæ custos;
 Spectabilis pudica numinis conjux.
 Salve beata, consecrata, cœlestis,
 Divina. Quippe, quid tuas morer Divis
 Æquare laudes; quando jam facis Divos?

Geneva proxime
 lapsis seculis Ja-
 nua vocata est.

AD SERENISSIMUM DELPHINUM
 SYMBOLUM HEROICUM.

Rex apum, quem examina comitantur.

LEMMA.

Omnia in uno.

MELLITÆ volucres, apes tenellæ,
 Quibus vel thyma, floreamve messem
 Decerpisse labor: citæ huc quot estis
 Obstrepentibus advolate pennis.
 Vobis ecce novus, rigens & auro,
 Rex adest: licet esse jam quietis.
 Nec deforme pecus timete fucos.
 Hic alis teget, & teget lacertis.
 Nec jam opus violis rosisque fufum
 Nectar querere roscidos per hortos:
 Hic & materiam dabit laboris,
 Et simul pretium dabit labori.
 Denique omnia suppetent in uno.

AD ILL. V. CLAUDIUM PELLOT
SENATUS ROTHOMAGENSIS PRINCIPEM,
SYMBOLUM.

Sol in libra.

LEMMA.

Omnibus ex æquo.

CUM subit ætheræ sidus spectabile libræ,
Et cœli medio Phœbus in orbe feder:
Omnibus ex æquo lūces dispensat & umbras,
Temperat & noctem lance diemque pari.
Nec magis auriferos pronus declinat ad Indos,
Quam versus Scythicæ barbara tesqua plagæ.
Hoc specimen, Pellote, tuæ mirabile in omnes
Justitiæ nobis mystica signa ferunt.
Non fortuna tuam flectunt, non munera libram:
Ac te jus unum præside pondus habet.

AD ILLUSTRISSIMUM ECCLESIE PRINCIPEM.
GABRIELEM DE ROQUETTE
ÆDUORUM EPISCOPUM.
SYMBOLUM.

Rupes ac stella scuto ejus gentilitio impressæ.

LEMMA.

Cum solido fulgor.

QUOD stellæ summo clypei sub vertice fulgent,
Statque infra rupes pondere nixa suo:

Pingentis specimen quis credat futile dextræ?
 Oracli hæc, præful, non levis instar habent:
 Ingenium moresque tuos effingere vates
 Non potuit: signis exprimit illa suis.
 Ignea vis animo est, calor igneus: & tamen isto
 Ultra æquos fines non potes igne rapi.
 Præcipites motus gravitas matura coercet,
 Et luci pulchro fœdere, pondus inest.
 Fortunent alios errantia sidera, junctus
 Nos *solido fulgor*, flammave fixa regat.

EMBLEMATA QUATUOR

IN GRATIAM EXIMII CUIUSDAM ASCETÆ.

Aquila provocans pullos ad volandum.

CERNIS ut expassis volitans per inania pennis
 Fertur, & ales idem sæpe recurrit iter:
 Atque rudes pullos nido excussisse laborans,
 Provocat exemplo tendere in astra suo:
 Et modo blanditias, modo sævos ingerit ictus:
 Et timidis animos utilis ira facit.
 Haud secus ignarosque viæ, infuetosque laborum,
 Prævius ipse, poli scandere templa doces.
 Quid dubitamus adhuc tanto duce tendere gressus?
 Credite, quam monstrat, non rudis ille viæ est.

Hercules Theseum liberans.

CREDITUR Alcides audaci Tartara cœpto,
 Et penitus cæcæ noctis adisse domos;
 Theseaque, effractis nodoso robore vinclis,
 Imperio lætum restituisse suo.

Bb ij

Hercule tu melior Ditis cohibere furores ;
 Et Stygio prædas eripuisse cani.
 Ille unum summis adnitens abstulit orco
 Viribus : at lucis non mora longa fuit.
 Vox tibi pro clava est : animas his asseris armis :
 Et quam restituis , funere vita caret.

Lampas in tenebris.

UT caligantes rutila face dissipat umbras ,
 Et cæca victrix lampas in æde micat.
 Sic vitæ in tenebris & opaca nocte coruscans ,
 Ipse vides , & nos cuncta videre facis.
 Semestris jam non stupeo miracula lucis ,
 Quam polus alterna sentit uterque vice.
 Id potius miror ; tanta in caligine rerum ,
 Posse tibi plenam semper adesse diem.

Magnes ferrea corda trahens.

UNDE novæ chalybem tollunt per inania pennæ?
 Forte suas illi commodat ales amor.
 Occultoque igni pretiosa incendia miscens ,
 Mollito facilem tollit in alta gelu.
 Ferrea corda sui saliunt oblita rigoris ,
 Et posito sursum pondere rapta volant :
 Frigidus ille licet , tamen hos si suscitât ignes ,
 Et chalybem magnes victor amore domat ;
 Illecebris cur nostra tuis parere morantur
 Pectora ? vis ferro durior illa premit.

EPIGRAMMATA.

I.

R E G I.

*De Trajecto ad Mosam, post duodecim acerrima
propugnationis dies capto.*

TRAJECTUM si te ausa fuit, Lodoice, morari,
Et tua bisenos arma tenere dies:
Non fossæ hos animos, non cornibus horridus agger,
Lunave mille vomens funera, mille neces;
Non cæcis immane tonans Vulcanus ab antris,
Et pavido in cœlum fulmina missa Jove:
Virtutis Batavo insuetæ mentem ipse dedisti,
Inque tuum crevit vis inimica decus.
Ignavos fuerat tibi succubuisse pudendum:
Qui sic restiterant, hi meruere capi.

II.

E I D E M.

*De lunari munimento bis ante ejus oculos acriter
à nostris expugnato.*

QUOD genus hoc lunæ, quæ cornu infausta minaci
Noctes atque dies exitiale rubet?
Quæ ferri nimbos, & ahenum nuntiat imbrem,
Fulminaque ardenti grandine mixta ciet.
Dii prohibete minas, omenque avertite dirum:
Ne pestem ah! Francis perniciemque ferat.
Tuque ô læta suum quem dicit Gallia solem,
Famæ deliquium ne patiare time.

Bb iij

Cur timeas autem? feralis crimina lunæ
 Corrigere aspectu scilicet ipse potes.
 Coelestem reficit lunam sol lumine amico:
 Deficit ante oculos hæc, Lodoice, tuos,

III.

E I D E M.

*De cornuto, ut vocant, opere occupato à nostris, cum
 paratus ad subruendam loricam cuniculus
 frustra fuisset.*

CORNIBUS horrendam, rostroque decemplice molē
 Dum parat emota vertere fossor humo:
 Irritus erupit, Batavoque innoxius ignis;
 Et damnum nostris perniciemque tulit.
 Virtutis grande ingenium est, cum principis ora,
 Atque oculos testes sentit adesse sibi.
 Speratam reperit qua suppleat arte ruinam;
 It miles, gladiis & sibi pandit iter.
 Jam peccare igni, Lodoice, impune licebit:
 Cuniculum & flammæ Gallicus ensis habet.

I V.

E I D E M.

*De duobus Trajectis eodem mense, recurrente anno,
 ejus auspicio ductuque captis.*

STANT geminæ Latiis structæ legionibus urbes;
 Ambæ trajecto nomen ab amne ferunt.
 Nam superimposito Rhenum altera ponte coercet;
 Altera captivis te, Mosa, frenat aquis.
 Utraque sub domino servire indigna Batavo,
 Excussit Franco vindice turpe jugum.

Mense eodem cessere : ast illa corona prioris ;
 Hæc anni alterius laurea prima fuit.
 Abstulit hanc bellum , belli metus abstulit illam ;
 Hæc meruit , voluit sponte sed illa capi.
 Par decus ambarum est , dispar fortuna : probavit
 Hæc dextram invicti principis , illa fidem.

V.

E I D E M.

In extemporales ejus victorias.

FL O S ille regum , nemo quo decentius
 Solio resedit Gallia :
 Extemporalis cum poëtas cerneret
 Appetere laudem carminis :
 Extemporalis author ipse factus est ,
 Et artifex victoriae.
 Citiusque , quam quod cœperant vates opus ,
 Lodoïcus absolvit suum.

VI.

E I D E M.

De eodem argumento.

PA L M A R U M fama insignis , Lodoïce , tuarum ,
 Jam pene heroas reddidit indecores.
 His pretiosa fuit , magno & victoria constans :
 At ludus Batavos edomuisse tibi est.
 Heroum monumenta tuis qui conferet actis ;
 Illos esse homines , te feret esse Deum.

VII.

E I D E M.

De nascente inter victorias filio.

DUM Batavuum justo contundis Marte ferocem;
 Hincque jugum Rheno tollis & inde mari:
 Aurea progenies, magni spes altera regni,
 Exoriens fecit te Lodoïce patrem.
 Læta triumphales ambit Victoria cunas:
 Advelans palmis ora tenella suis.
 Et puero vult esse soror, vel nubere conjux;
 Digna viro conjux, dignaque fratre soror.
 Nubere sed leges prohibent: unumque sororis
 Armipotens virgo nomen habere potest.
 Nam gemina de matre parens communis utrique es:
 Dextra illam; hunc peperit dia Theresa tibi.

*Expostularvit regius infans de negata sibi in conjugem
 Victoria, elegantissimms epigrammatis duobus; quæ
 ejus nomine V. Cl. & poëta amicissimus scripsit. Expo-
 stulationi sic respondit Poeta.*

VIII.

AD REGIUM INFANTEM

*De facta sibi superiore epigrammate injuria
 conquerentem.*

IRATIS cur immeritum configis ocellis,
 Vagituque feris me graviore puer?
 Parce queri: non est, ut rere, injuria, non est;
 Si tibi quæ soror est, nubere Diva fugit.

Exemplum

Exemplum nec vana potest præbere vetustas ;
 Displiceant mores quos Jovis aula probat.
 Diis quoque sunt illis sua crimina ; nec bene Juno
 Sustinuit conjux fratris inire torum.
 Fac tamen hoc liceat : tibi si victoria nubet ,
 Aspice desidii quam gravis auctor eris ?
 Nam cunis affixa tuis sua castra relinquet ;
 Utque virum foveat , deseret illa patrem.

IX.

AD EUNDEM

FATRE CONTRA BATAVOS MOVENTE FELICITER NATUM.

MAJOR Alexandro soboles , bellante Philippo ,
 Indignans matris delituisse sinu ,
 Erumpit ; validisque implens vagitibus auras
 Quâ potis est , Batavos voce minante premit.
 Flet tamen , invictus quando pater omnia vincet ,
 Vincendi nullam spem superesse sibi.

X.

AD ILL. V. CLAUDIUM PELLQT
 SENATUS ROTHOMAGENSIS PRINCIPEM.

*De festis pro capto Trajecto ignibus , quos fœdus imber
 turbavit.*

CUM festos Pelloti ignes spectaret ab alto
 Juppiter , & telis æmula tela suis :
 Bella , inquit , nobis iterum scelerata parantur ,
 Et petit humanus numina nostra furor.
 Nec mora , densum atris effudit nubibus imbrem.
 Nulla metus poterat certior esse fides.

Et caute ille quidem pluvialibus irruit undis.
Si res acta foret fulmine, victus erat.

XI.

AD EUNDEM.

*Cum gravissima & elegantissima oratione curiam
de more aperuisset.*

AURE favete omnes: Themidis dum rite sacerdos
Aurea recludens limina, verba facit.
Proh! quanta insistit facundis gratia labris;
Atque expers fuci, nudus & arte lepos!
Non sic grandiloqui Demosthenis ora sonabant,
Cum fando Æmonii frangeret arma ducis.
Non sic terrarum reginam Tullius urbem
Flexit ad eloquii mollia fræna sui.
Par caput est, mundoque tibi mens æqua regendo
Gallia; sunt faciles vincere cuncta manus.
Majestate tua dignam nunc denique linguam,
Quæ leges populis juraque dicat, habe.

XII.

IN OBITUM

JULIÆ LUCINÆ D'ANGENNES DE RAMBOUILLET,
DUCIS DE MONTAUSIER,

*Regiæ prolis educationi alias præfecta, ac demum reginæ
ipsius honoraria comiti.*

QUISQUIS es huc gressus oculosque adverte viator;
Sique potes lacrymas, dum legis ista, tene.
Julia Romanis Francisque heroibus orta,
Junctæ stirpis honos, atque corona domûs:

Progenies magnæ non impar Julia matri,
 Atque triumphali nubere digna viro:
 Augustæ comes, & Delphini Julia custos,
 Virtutis merito conveniente gradu.
 Floribus æternis & cantibus inclyta vatam,
 Sed magis ingenio Julia clara suo:
 Heu! rapta ante diem crudelibus occubat umbris;
 Et cinis est, nuper quæ stupor orbis erat.
 Illius edoctus mortem quid plura requiras?
 Barbarus est, cui non cognita vita fuit.

XIII.

IN OBITUM MAGNI TURENNII;

Quem Gallorum de fœderatis sequuta est victoria.

POSTQUAM fulmineo Turennius occidit ictu,
 Nam telo haud poterat debiliore mori;
 Teutones exclamant: Nostra est victoria; Marti
 Nulla tuo ad palmas jam mora, Cæsar, erit.
 Franca simul vulsis invadunt agmina signis,
 Heu! ducis indigno funere fracta sui.
 Mira fides: viso redit hoste in pectora virtus;
 Majoresque animos fecit ad arma dolor.
 Saxonas ense metunt. Restagnans sanguine Rhenus
 Vandalico, rubris in mare currit aquis.
 Ipsa triumphali feretro victoria, plenâ
 Accumulat lauros, debita ferta, manu.
 Ingentique vocans manes clamore beatos:
 Sumite, ait, nostrâ munera digna fide.
 Tu, quantus fuerit Turennius, Austria, disce:
 Sufficit ad clades illius umbra tuas.

XIV.

DE VICTORIA CASSELLIANA

*Quam serenissimus dux Aurelianensis de Batavis die
palmarum reportavit.*

GALLICA collatis invaserat agmina signis
Nassovius, regum semideumque nepos.
Et pugnâ cupidus Trajectum abolere secundâ,
Terque sibi objectæ probra pudenda fugæ;
Ibat in adversos jam confidentior enses:
Visusque est Batava vincere posse manu.
Religio sedenim felicibus obstitit ausis:
Ni foret hanc timidus spernere, victor erat.
Esse diem meminit, quâ Christi Roma triumphos
Concelebrans, palmas festaque ferta gerit.
Mene etiam sacris, inquit, miscebo profanis?
Est, veritos ritus vel simulare, nefas.
Præque optans vinci, quam crimine vincere, palmam
Dux pius oblatam respuit, atque fugit.

XV.

IN EFFIGIEM CELS. PRINC.

FERDINANDI EPISCOPI PADERBORNENSIS, &c.

Ab ill. ejus fratre Theodoro Caspare affabre depictam.

CUM cuperent gentes, ad quas tua fama volabat,
Aspectuque tuo colloquioque frui:
Fratris opem, Fernande, tulit labor; & tua cerni
Ora dedit carâ picta tabella manu.

Ora dedit cerni, sed muta & egentia vocis:
 Quamvis muta putes pictaque posse loqui.
 Implesti calamo populorum vota: loquentem
 Suspiciunt, queis jam conspiciendus eras.
 Te nunc orbis habet. Fraternal expressit arundo
 Corpus; & ingenium penna diferta tuum.

XVI.

AD ANTONIUM VERJUSIUM S. J.

*Quod nummus, quem cels. princeps Ferdinandus Pader-
 bornensis episcopus nobis muneri miserat,
 non esset ejus impressus effigie.*

DICEBAM: longo tandem post tempore nummus,
 Divini assimilans principis ora, venit.
 Aureus ille mihi rutilo cernetur in auro,
 Materiâ formæ conveniente suæ.
 Jamque tenere manu, jamque oscula ferre videbar:
 Cumque absente loqui sæpe suasit amor.
 Quin & blanditias & dulcia carmina dixi,
 Indulgens studio credulus ipse meo.
 Heu spes deceptas, & inania somnia vatum!
 In proprias fraudes ingeniosus eram.
 Nummus adest; nec cara mihi fert principis ora.
 Verjusi, hunc pondus credis habere suum?
 Et nunc vota pudor premit improba. Sed, puto, sentis
 Quod suffusa negat charta rubore loqui.

CELISSIMUM PRINCEPEM FERDINANDUM.

Pro altero numismate ad nos misso.

VOTA suos habuere Deos: suffusa pudore
 Quem charta erubuit poscere, nummus adest.
 Nummus adest puro gravis & spectabilis auro:
 Et sacra, quod volui, principis ora refert.
 Gratia Ferdinande tibi: sum munere tanto
 Factus ego dives, qui modo pauper eram.
 Nempe ingens nummo venit thesaurus in uno:
 Pyxis & immensas parva recondit opes.
 Hunc teneo, hunc cura noctesque diesque fideli
 Amplector; cupido nec sino abire sinu.
 Ne tamen id vitio quisquam mihi vertat. Avarum
 Non licet esse auri, sed decet esse tui.

XVIII.

AD EUNDEM.

Cum è periculosissimo dysenteria morbo convaluisset,

GRATIA magna Deo, vivis Fernande: nec ausa est
 Funeris invidiam parca subire tui.
 Carmina sed vatum metuens ultricia & iras,
 Projecit trepidâ tela cruenta manu.
 Schatenum ante tamen, meditati ne foret expers
 Criminis, exitio perfidiosa dedit.
 Schatenum patriæ cujus tumulata sepulcro
 Heu! lux historiæ conditur atque fides.

P. Nicolaus Schatenus S. J. ea luce perit dum carissimo principi fidelicem operam dabat.

Ille tuis melior supposita est victima fati :
 Illi dulce mori , ne morerere , fuit.
 At , Fernande , doles fido esse superstes amico ;
 Morsque tuo absolvit penè dolore nefas.
 Vive precor. Cur te misero vis perdere luctu ?
 Ah ! fati est animæ parte carere tuæ.

XIX.

AD ILL. ECCL. PR. GABRIELEM DE ROQUETTE
 ÆDUORUM EPISCOPUM.

*Cum eo ad populum Molinensem dicente , sacra pulpita
 per totam urbem vacavissent.*

ORA tenete omnes, petit hunc sibi pastor honorem,
 Solaturus oves cum venit ipse suas.
 Felices nimium, quibus est concessa facultas
 Dulcibus alloquiis blanditiisque frui.
 Nam quanta ingenii vis est, quæ gratia linguæ,
 Cum pia flexanimâ pectora voce quatit !
 Audiat Ambrosius cœlesti ab arce loquentem :
 Mella neget labris purius ire suis.
 Audiat aurifluo torrens Chrysofomus ore :
 Hæredem magni nominis esse velit.
 Suspiciunt intenti oculis mirantibus omnes,
 Auribus atque avidis verba diserta bibunt.
 Ille tonat ; subito trepidant : suspiria flentis
 More trahit ; moesto lumina rore madent.
 Ostentat cœlum ; cœlo vota omnia mittit
 Concio, & indignam spernere gaudet humum.
 Quos jussit cunque affectus facundia victrix,
 Protinus hos animo cerea turba subit.

Ite oratores, conscendite pulpita, fari
 Nunc licet; auditor si tamen ullus erit.
 Mira fides: postquam dixisti, maxime præful,
 Jam nemo est tota qui velit urbe loqui.
 Clauserat os nobis reverentia: solvere virtus
 Nunc vetat eloquii non imitanda tui.

XX.

AD COMITEM BRIENNIUM,

Cum ei psittaci, quã petierat, metamorphosim mitteremus.

PSITTACUS angusto quem carcere pagina claudit,
 Non est occiduo missus ab orbe tibi.
 Aonii venit frondoso è vertice montis,
 Factus avis, lepidus qui fuit ante puer.
 Ille meæ, Lomeniade, quando invida vultum
 Fata negant, fidei testis & obses erit.
 Ille tui dignos dum nitor condere versus,
xap̄e suum blæso garrulus ore canet.
 Discipulæ volucris si rustica musa placebit,
 Non rudis ad cantus ipse magister ero.

XXI.

AD ILL. V. CAROLUM FERRARIUM TOTIUM

SENATOREM ROTHOMAGENSEM.

Cæciliane sôdalitatis tunc principem.

AUGUSTAS magnæ matris dum personat ædes,
 Cæciliamque chorus tollit ad astra suam:
 Turba inhians cantu fidium & dulcedine vocum,
 Aure diu solâ vivere visa sibi est.

Credidit

Credidit & coetus inter se audire beatos,
 Carmina mortali non modulata sono.
 At simul est sensusque animo, & vox reddita linguæ;
 Omnes concordi protinus ore canunt:
 Patronæ multum cœlesti, musica, debes!
 Patrono tamen plus debet ipsa tuo.

XXII.

AD EUNDEM.

Cum ei pictas rosas donaremus.

NUNC cum picta sinum late omnis terra renidet;
 Chloris & ipsa suas prodiga perdit opes;
 Cum pretium fertis & honorem copia demit:
 Ferrari, serum est me tibi ferre rosas.
 Mitto tamen, sed non quales nascuntur in hortis,
 Armatas flammis cuspidibusque truces.
 Mirius haud nostris quicquam; & si tangere dextrâ
 Non licet: his fas est lumina sola frui.
 Ac ne fors dubitare queas donum esse poetæ,
 Has nasus fictas sentiet esse tuus.

XXIII.

AD ARBOREM

In cujus cortice B. Maria nomen erat insculptum.

CRESCE, viresce diu ramis felicibus arbor,
 Crescat & in libro scripta Maria tuo.
 Sic ventos tibi longe, hyemesque avertat iniquas:
 Sic rapido frondens servet ab igne caput.
 Atque utinam liceat mutare hoc cortice pectus,
 Vulneraque impressis ferre beata notis!

Dd

Christe fave, nomenque tuum, nomenque parentis
Scribe: liquor, sanguis; pennaque, clavus erit.

XXIV.

DE STELLA MAGORUM.

DUM cœli varios spectant revolubilis orbes,
Inque vago noctis sidera picta sinu;
Chaldæi insuetam mirantur fulgere flammam,
Quam mutet radiis Phosphorus ipse suis.
Continuoque viam linguâ suadente coruscâ,
Versus Idumæas corripuere plagas.
Ipsa comes, ductorque facem de nocte ministrat;
Deque die gressus officiosa regit.
Ast ubi Bethlemix limen tetigere cavernæ,
(Regia bisgeniti nam fuit illa Dei)
Restitit, excubitorque novus super antra resedit,
Functurus vigilis nocte dieque vicem.
Ite magi, atque aliam jam quærite lampada vobis,
Hic fixa est, errans quæ modo stella fuit.

XXV.

CARITATIS EXPOSTULATIO

Adversus eos qui nomen suum cum aspiratione vel pronuntiant vel scribunt.

SANCTI progenies parensque amoris,
Quam prono dominam fatentur ore
Virtutes, charitesque; gratiæque,
Necnon illecebræ pudiciores:
Voce supplice Caritas precatur.
Ne, cum grammatici suum vocare

Stilove incipient notare nomen;
 Illud litterula asperent molesta.
 Nam dulcedinis & suavitatum,
 Divinæque soror benignitatis
 Spiritus negat asperos habere.

XXVI.

AD P. FERRIUM

EXIMIUM VERBI DIVINI PRÆCONEM.

CUM tibi sint mores quos aurea prædicet ætas,
 Aurea mens, torrens aureus ore fluat;
 A duro nomen trahis illætabile ferro:
 Credemusne ullam vocibus esse fidem?
 Sed tamen in ferro vis est adjuncta nitore:
 Martius atque suum fulgor acumen habet.
 Nempe tua hæc, Ferri, laus est: fulgesque, ferisque:
 Mixtaque fulgureâ vulnera luce facis.
 Quanquam dissimilis ratio ferrique, tuique:
 Das vitam; ferri vis inimica, necat.

XXVII.

IN LIBRUM V. CL. N. BOCHARTI

De animalibus sacrae scripturae.

QUI veterum libros, spinosa volumina, vatum
 Sperat inoffenso solus adire pede:
 Ille per undantes malefidæ Syrtis arenas
 Tendere securum posse videtur iter.
 Non facies rebus, non pristina forma remansit:
 Signa etiam voces destituere suas.

Dd ij

Heu! quæ deceptus sibi finxit somnia lector,
 Fœcundâ in proprios credulitate metus!
 Dum plantis pisces, insectis gramina mutat;
 Dum volucres credit nare, volare feras.
 Has demum ambages tollis, Bocharte: priusque
 Invia, jam nobis te duce plana via est.
 Spectraque, quæ dudum fallax induxerat error,
 Ingenii fugiunt lumine pulsa tui.
 Restituis formamque, antiquaque nomina rebus,
 Nec pateris dubiam vatibus esse fidem:
 Quos tibi pro tali merito reddemus honores,
 Aut quæ posteritas præmia fera dabit?
 Sed taceant homines. Mutis animalia linguis
 In laudes discent esse diserta tuas.

XXVIII.

AD EUNDEM.

Pro piscibus.

DUM mortale nefas ultricibus expiat undis,
 Atque hominum pœnas naufraga terra luit:
 Merferat ira Dei volucres & sæcla ferarum,
 Quæque domos celebrant, quæque vagantur agris.
 Et ni ferret opem fatali puppe Noachus,
 Perdita venturæ spes quoque gentis erat.
 Soli exultabant communi in funere pisces,
 Imperio læti cedere cuncta suo.
 Hanc illis sortem invidit damnosa vetustas,
 Et pœnæ expertes non tulit esse diu.
 Quos non perdiderat cœli furor æquore toto,
 Illos Lethæis improba perdit aquis.

Laus tua quam veteris major, Bocharte, Noachi,
Naufragio pisces eripuisse suo.

XXIX.

*De Aurelio abbatis sancti Cigirani, & Augustino Jan-
senii, famosis hac atate libris.*

FA M O S O pretium facturus Vasco libello,
Aureli nomen sumsit inane sibi.
Calvini Batavus restaurans dogmata, nomen,
Augustinus, opus jussit habere suum.
Sicque ambo insignem sibi divisere magistrum,
Præsule quo stellis se tulit Hippo parem.
At qualem, ô miseri, Divo monstratis amorem?
Dispeream, si vos hic redamare potest.
Integrum per quos sibi non licet esse, fatetur
Carnifices, renuit dicere discipulos.

XXX.

De Romulo Amulii interfectore.

R O M U L U S incesti damnatus fraude parentis,
Ipfius immerita morte piare nefas:
Clementes expertus aquas, rictusque luporum,
Mitius ingenium senserat esse feris.
Sæva Deum invidit juveni fortuna favorem,
Et sceleris puras noluit esse manus.
Ultori genitricis, avi, fratrisque, sui que,
Ignotum objecit perfida in hoste patrem.
O laurum ambiguum! casu cernuntur in uno
Virtus facta nefas, & patricida pius.

*Dionysius Hali-
carn. scribit Amu-
lium vitasse Iliam
Romuli matrem,*

XXXI.

AD JANUM.

DUM mihi tam dulcem fando depingis amicum,
 Et meritum cœli tollis ad astra decus.
 Illius immensum spargis sub pectore amorem:
 Rivalemque tuum me prope, Jane, facis.
 Nunc mihi laudatur pietas & candida virtus;
 Munditiesque animo corporis æqua suo;
 Nunc gravitas jucunda, & non austera senectus,
 Et dulces risus, ingenuique sales.
 Ipse oculis demum, quanquam non visus, oberrat.
 Qui possum hoc? vultus consulo, Jane, tuos.

XXXII.

EPITAPHIUM

PHILIPPI LABBEI E SOC. JESU,

Dum novam Conciliorum editionem curaret, demortui.

LABBEUS hic situs est. Vitam, mortemque requiris?
 Vita libros illi scribere, morsque fuit.
 O nimium felix! qui patrum antiqua retractans
 Concilia, accessit Conciliis superum.

XXXIII.

*Inscriptio urnæ, in qua P. Claudii de Lingendes S. Jesu,
 & cl. v. N. de Lingendes ejus ex fratre nepotis,
 corda servantur Molinis in templo collegii S. J.*

UNANIMES cœlo, terris in pace quiescun
 Concordes. Morti cedere nescit amor.

XXXIV.

INSCRIBENDUM

*Propylæo villa Crepicordiana cl. v. D. de Manevillete,
in quam Ludovicus magnus bis magnificentia
regali exceptus est.*

HAS magnus Ludovicus quondam divertit ad ædes,
Bisque suo sacras reddidit hospitio.
Fortunam gratare domûs dominique, viator:
Ni tibi degeneri cor crepat invidiâ.

